

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomantka: **Markéta Křenková**

Téma práce: **Výhrada svědomí vůči povinné vojenské službě**

Rozsah práce: **70 stran (podle normy ČSN 016910); 127 517 znaků**

Datum odevzdání práce: **29. června 2024**

Vedoucí práce: **JUDr. Miluše Kindlová, M.Jur., Ph.D.**

Oponent práce: **Pavel Uhl**

Otázka adekvátní volby tématu s ohledem na jeho aktuálnost, náročnost, potřebné teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantka zvolila téma, které svou náročností odpovídá práci diplomové nebo jakékoliv práci, na kterou jsou kladeny vyšší nároky. Zvolené téma je tématem sice výsostně právním (v rovině důsledků a potřeby regulace) a současně tématem, které se v podobě „vstupních faktorů“ dotýká hodnotových systémů mimoprávních (etika, morálka, filozofie). Současně pak při zpracování tématu je třeba brát v úvahu velmi abstraktní veličiny jako vnitřní postoj člověka, který sám o sobě může (nebo také nemusí) mít různé vnější projevy.

Jedná se téma aktuální, protože v době stoupajících vojenských konfliktů se na rozdíl do značné části moderní historie České republiky jeví riziko angažmá v nějakém konfliktu jako více pravděpodobné. Pokud nikoliv pravděpodobné, tak současně může platit úvaha, že míra připravenosti České republiky na možný vojenský konflikt je faktorem, který mu může i předejít.

Diplomantka zvolila adekvátní metodu zpracování dat, tedy analýzu řešení daného problému, jak se vyvíjelo v čase a v různých normativních systémech a institucionálních platformách, včetně stručného historického exkursu do středověku a starověku. Souběžně s touto analýzou pak identifikuje výskyt

různých problému a souvisejících otázek, včetně jejich výskytu v čase, k jejichž řešení v aktuálním kontextu České republiky práce směřuje.

Vstupní znalosti a orientace v kontextu právního odvětví jsou adekvátní účelu práce

Formální a systematické členění práce, jazykové zpracování práce, způsob práce s poznámkovým aparátem, seznamem literatury a zpracování dalších doprovodných informací

Práce splňuje formální i věcné požadavky na diplomové práce. Je přehledná, nejsou v ní zásadní chyby (nebo jsem si jich nevšiml), čte se dobře a podává v zásadě ucelený obraz o zkoumané otázce. S poznámkovým aparátem pracuje dobře, dodržuje citační normy apod.

Věcné zpracování problematiky

Práce mapuje vývoj právní úpravy a případného uchopení praxe jak v kontextu českého (původně československého práva), tak v kontextu jiných zemí či na půdě mezinárodních organizací, včetně jinak často opomíjené OSN. Diplomantka pak dochází do současnosti správně identifikuje nové podmínky v podobě absence obvyklé vojenské služby a současně nových potenciálních hrozeb a s nimi souvisejících potřeb státu.

Za nepochybné plus celé práce je třeba považovat to, že diplomatka po celou dobu průběžně bere v úvahu jak potřebu chránit svobodu svědomí jednotlivce tak i současně potřeby státu zajišťovat ochranu sebe samého. Diplomantka se dokonce nezříká i pragmatických úvah založených na tom do jaké míry může stát být v určité otázce benevolentní, aniž by to ohrozilo jeho schopnost se bránit.

V závěru pak identifikuje problematické aspekty současné právní úpravy a navrhuje řešení.

Téma(ta) k diskusi při věcné obhajobě

- Navrhuji, aby diplomantka více specifikovala svůj návrh na vytvoření přezkumného systému, který by verifikoval prohlášení jednotlivců směřujících k odmítnutí služby ve zbrani.
- Dále navrhuji, aby diplomantka vyjádřila svůj názor na to, zda by bylo vhodné těm, kdo učiní výhradu svědomí ve vztahu ke službě ve zbrani, omezovat některá jiná možná práva či oprávnění (např. vlastnit zbraň, a to s ohledem na poslední novelu Listiny).
- Nakonec navrhuji, aby se vyjádřila k tomu zda obnovit právní pravidlo, které zde platilo do konce existence právní úpravy civilní služby, podle kterého absolventi civilní služby nemohli vstupovat do jiných vojensky organizovaných sborů (policie, ale třeba i hasiči).

Závěrem

Práci navrhuji hodnotit stupněm „výborně“, pokud diplomantka adekvátně obstojí u ústní obhajoby.

V Praze dne 8. září 2024

.....
Pavel Uhl